EURÓPAI KÖZPONTI BANK

EURORENDSZER

HU **ECB-PUBLIC**

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2015. május 21.)

a hitelintézetek mérlegében szereplő eszközök nyitott pozícióinak szabályzásáról

(CON/2015/15)

Bevezetés és jogalap

2015. április 9-én az Európai Központi Bank (EKB) felkérést kapott a Magyar Nemzeti Banktól (MNB) arra, hogy alkosson véleményt két MNB rendelettervezetről.

Az első rendelettervezet módosítja a 14/2014 MNB rendeletet[1] a hitelintézetek devizapozíciójában fennálló lejárati eltérések kezelése érdekében.

A második meghatározza a hitelintézetek eszközeinek és forrásainak denominációjára vonatkozó szabályokat.

2015. április 10-én az EKB egy további felkérést kapott az MNB-től arra, hogy alkosson véleményt egy, a hitelintézetek forintlejárati pozícióinak eltéréseit szabályozó rendelettervezetről. Tekintettel arra, hogy a három rendelettervezet egymással összefüggő kérdéseket érintenek, az EKB egyetlen véleményt fogadott el.

Az EKB véleményalkotásra szolgáló hatásköre az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikkének (4) bekezdésén és 282. cikkének (5) bekezdésén, valamint a 98/415/EK tanácsi határozat[2] 2. cikke (1) bekezdésének hatodik francia bekezdésén alapul, mivel a három rendelettervezet a pénzintézetekre vonatkozó, a pénzintézetek és pénzpiacok stabilitását lényegesen befolyásoló szabályokkal kapcsolatos rendelkezéseket tartalmaz. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzatának 17.5. cikke első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

1. Háttér információk és a rendelettervezetek célja

1.1. Az EKB-val konzultációra került sor a 14/2014 MNB rendelet tervezetéről 2014-ben, amellyel kapcsolatban az EKB a CON/2014/15 véleményt[3] fogadta el. A jelzetteknek megfelelően a devizapozíciók lejárata közötti eltérésekre vonatkozó rendelettervezet módosítja a 14/2014 MNB rendeletet. E révén törekszik a pénzügyi rendszer stabilitásának fokozására az alábbiak által: a) a hosszútávú (azaz az egy évesnél hosszabb lejárattal rendelkező) devizaswapoknak a stabil

1 A hitelintézetek devizapozicióbeli lejárati összhangjának szabályozásáról, valamint a pénz- és hitelpiaci szervezetek által a jegybanki információs rendszerhez elsődlegesen a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti feladatai ellátása érdekében teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 43/2013. (XII. 29.) MNB rendelet módosításáról szóló 14/2014. (V. 19.) MNB rendelet.

2 A Tanács 98/415/EK határozata (1998. június 29.) a nemzeti hatóságoknak az Európai Központi Bankkal a jogszabálytervezetekről folytatott konzultációjáról (HL L 189., 1998.7.3., 42. o.).

3 Lásd a CON/2014/15 véleményt. Az EKB valamennyi véleménye közzétételre kerül az EKB honlapján: www.ecb.europa.eu.

hosszú távú finanszírozásból történő figyelmen kívül hagyása, és b) a devizafinanszírozás megfelelési mutató teljes bevezetésének 15 hónappal történő előrehozatala 2015. október 1-jére.

1.2. A hitelintézetek eszközeinek és forrásainak denominációra vonatkozó rendelettervezet új makroprudenciális eszközként bevezeti a devizaegyensúly-mutatót, amelynek célja a magyarországi hitelintézetek devizanem-eltérése átfogó szintjének a korlátozása. A rendelettervezet a devizaegyensúly-mutató abszolút értékét 15%-ban határozza meg.

1.3. A forint lejárati pozíciók eltéréseire vonatkozó rendelettervezet bevezeti a jelzáloghitel-finanszírozási megfelelési mutatót, amely a forintban denominált jelzáloghitelek és azok finanszírozási forrásai közötti túlzott lejárati eltérések kezelését célozza meg. Az ehhez a rendelettervezethez csatolt indoklás értelmében a devizahitelek 2015. február 1-jén történt forint hitelekké történő átalakítása súlyos, rendszerszintű lejárati eltérésekhez vezetett. A jelzáloghitel-finanszírozási megfelelési mutató előírja, hogy a hitelintézetek forintban denominált jelzáloggal fedezett forrásainak 2016. június 1-jéig el kell érnie a lakossági jelzáloghitelük teljes értékének legalább 15%-át[4].

2. Általános észrevételek

2.1. A Magyarországon a közelmúltban bevezetett jogszabályváltozások[5] jelentős nyomást gyakoroltak a bankrendszer profitabilitására, továbbá esetlegesen annak tőkeszerkezetére is kihatással voltak.

2.2. A rendelettervezetekhez csatolt indoklásban foglaltak szerint a javasolt intézkedéseket a közelmúltban bevezetett jogszabályváltozások indokolják, és azok alapvető fontosságúak lehetnek az esetleges rendszerkockázatok forrásainak kezelésében. Az EKB hangsúlyozza, hogy az új eszközöket és a megkívánt mutatók szintjét szükséges folyamatosan figyelemmel kísérni. Az EKB azt is ajánlja, hogy az MNB fontolja meg a három rendelettervezetben foglalt intézkedéseknek a magyarországi bankrendszerre, valamint annak tőkepozíciójára gyakorolt hatására vonatkozó hatástanulmány elkészítését.

2.3. A CON/2014/15 véleményben az EKB megjegyezte, hogy a 2014/14 MNB rendeletben a devizapozíciók lejárati eltérése vonatkozásában megfogalmazott rendelkezések javára válna azoknak a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság által a Bázel III keretében jelenleg kidolgozás alatt álló nettó stabil finanszírozási mutatóval (Net Stable Funding Ratio, NSFR) történő összhangba hozatala. Az EKB megismétli a 2014/14 MNB rendeletnek az NSFR-el történő összhangba hozatalának szükségességét, azt követően, hogy a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság véglegesítette azt, majd annak végrehajtása az Európai Unión belül megtörtént.

---

4 A forint lejárati pozíciók eltérésére vonatkozó rendelettervezet meghatározza az eszközök és források azon típusait, amelyek figyelembe vehetők a jelzáloghitel-finanszírozási megfelelési mutató számítása során, továbbá számos elfogadhatósági feltételt határoz meg azok vonatkozásában.

5 Az ezen jogszabályváltozásokra vonatkozó további részletekért lásd a CON/2014/59, CON/2014/72, CON/2014/76, CON/2014/85 és a CON/2014/87 véleményeket.

3. Különös észrevételek

3.1. A forint lejárati pozíciók eltéréseire vonatkozó rendelettervezet 1. mellékletének 3. pont d) bekezdése (amely megtiltja a hitelintézetek számára azt, hogy azok a jelzáloghitel-finanszírozási megfelelési mutató kiszámítása során figyelembe vegyék a csoport egyéb tagjainak mérlegében nyilvántartott forrásokat) vonatkozásában az EKB tudomásul veszi ezen rendelettervezetnek a hitelintézetek külső finanszírozási forrásai nagyobb egyensúlya megteremtésének biztosítására irányuló célkitűzését. Az EKB szintén tudomásul veszi az ezen rendelettervezet 1. melléklete 4. 0pontját, amely egyes eszközök tekintetében enyhíti azoknak a hosszú távú finanszírozási források között történő elfogadhatósági feltételeit. A konzultáló hatóságnak megfelelő figyelmet kell fordítania arra, hogy ezek az intézkedések azonos versenyfeltételeket teremtenek-e meg valamennyi piaci résztvevő számára, különösképpen arra tekintettel, hogy azok jelenleg jogosultak-e jelzáloglevelek kibocsátására vagy sem. Ezen intézkedések bevezetésének időzítése is az egyenlő versenyfeltételek megteremtését kell, hogy elősegítse.

3.2. Az EKB értelmezése szerint azon hitelintézeteknek, amelyek jelenleg nem működtetnek jelzálogon alapuló értékpapírokat kibocsátó szervezeti egységeket, az 1. melléklet 2. pontjának c) és d) bekezdéseiben foglalt jelzáloghitel-finanszírozási megfelelési mutató követelményeknek való megfelelés érdekében az arra engedéllyel rendelkező piaci résztvevőkre kell támaszkodniuk, illetve leányvállalatot kell létrehozniuk a jelzáloghitel-finanszírozási megfelelési mutató keretében elfogadható jelzáloglevelek vagy jelzálog fedezetű értékpapírok kibocsátása érdekében. Mindezekre tekintettel, valamint az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében az EKB hangsúlyozza annak fontosságát, hogy Magyarországon olyan zökkenőmentes és hatékony engedélyezési rendszer működjön, amely lehetővé fogja tenni azt, hogy a hitelintézetek egyenlő hozzáféréssel rendelkezzenek a jelzáloglevelek piacához vagy a külső finanszírozás egyéb formáihoz a jelzáloghitel-finanszírozási megfelelési mutató követelményeknek való megfelelésre vonatkozó jövőbeli képességük biztosítsa érdekében

Ezt a véleményt közzéteszik az EKB honlapján.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2015. május 21-én.

[aláírás]

az EKB elnöke

Mario DRAGHI